

Els madrilenys tenen un motiu més per a aprofitar el TGV amb València, i és que a la ciutat del Túria poden enllaçar amb un tren que els duu a Elda, on se situa el famós Museu del Calcer. Si tenen la sort de coincidir amb un ferrocarril de mitjana distància, en 77 minuts completaran els 141 quilòmetres que separen l'estació del Nord de València de la capital del Vinalopó Mitjà. En canvi, si agafen un Talgo o un Regional Exprés, una cosa molt probable, esmerçaran més temps a arribar-se fins a Elda –102 minuts– que no al trajecte Madrid-València.

La visita s'ho val, però. El proppassat 23 de novembre, la presidenta de la comunitat de Madrid, Esperanza Aguirre, lliurava al Museu del Calcer el seu sabat amb què el 2008 va comparèixer precipitadament davant els periodistes en retornar d'un viatge oficial a Bombai, quan una onada d'atemptats va sacsejar la ciutat índia, i ella, cames ajudeu-me, va tocar el dos. Dels mitjons, allò realment cridaner d'aquella improvisada conferència de premsa, no se'n sap res.

Esperanza Aguirre ha estat la darrera guardonada amb la distinció Més Ben Calçada d'Espanya que atorga cada any la fundació del Museu d'Elda. Per contra, el seu homòleg valencià, Francisco Camps, pateix urticària cada vegada que algú parla de la seua vestimenta: el *cas dels vestits* que arrossega és una pedra molestíssima que potser mai no es traurà de la sabata. Amb tot, l'una i l'altre fan polítiques molt semblants, gairebé paral·leles. Tant, que fa la sensació que ambdós executius governen a ritme de xotis.

Les vides polítiques de Camps i Aguirre transiten paral·leles, de fet. Tots dos van estrenar-se joves i com a regidors: ell, a 29 anys i a València, i ella, a 31 i a Madrid. Durant la primera meitat dels 90, encara amb José María Aznar a l'oposició, col·laboren amb el *think tank* del PP que és la fundació FAES, un trampolí que els projectarà cap al futur. Així, el 1996 Camps emigra a Madrid com a diputat, i Aguirre també fa el salt a la política estatal, en el seu cas com a ministra d'Educació, Cultura i Esports. Un any més tard, Eduardo Zaplana nomena Camps conseller d'aquest ram, motiu pel qual la relació s'intensifica. La comunió era absoluta, fins al punt que el conseller Camps va aplaudir la negativa d'Aguirre

A un centímetre de tu

No els calien els 391 quilòmetres de gran velocitat per a reduir a 95 minuts la separació entre València i Madrid. Realment, els governs de Francisco Camps i Esperanza Aguirre són molt més propers.

a traspassar el Museo Nacional de Cerámica González Martí a la Generalitat, com demanava la majoria de partits i fins i tot el Consell Valencià de Cultura, amb majoria de membres designats pel PP.

El 1999 Camps retorna a Madrid, en aquest cas com a vice-president primer del Congrés dels Diputats i secretari d'estat d'Administracions Territorials. Allà coincideix amb Ignacio González, que ho era d'Administracions Públiques i que, temps a venir, es convertirà en la mà dreta d'Aguirre al govern autònom madrileny. Ella, mentrestant, presidirà el Senat tres anys i mig, fins l'octubre

L'eix de la prosperitat que els governs valencià, balear i madrileny batejaren el 2004 va evaporar-se abans i tot que Jaume Matas abandonara el poder, l'any 2007. Malgrat això, les trobades bilaterals entre Madrid i València han estat constants, amb lemes tan pomposos com ara "L'Espanya del segle XXI" o "Destí compartit". Tan sols la relació valencià-murciana, a causa de la política hídrica, és més intensa que no la de Camps amb Aguirre.

del 2002, quan se centra en la contesa electoral del maig següent. Tot i que perd en primera instància, els vots de dos trànsfuges socialistes la investeixen presidenta, càrrec que ratificarà a l'octubre, en repetir-se els comicis autonòmics de Madrid i obtenir, ara sí, majoria absoluta. Una victòria amplíssima que Camps havia aconseguit el maig sense gaires problemes. D'aleshores ençà, la parella en qüestió s'ha afermat al poder —l'any 2007 Aguirre va obtenir el 54% dels vots, i Camps, el 53%— i ha malbaratat les esperances socialistes de créixer electoralment a sengles territoris. També han decebut els seus antecessors —Eduardo Zaplana i Alberto Ruiz-Gallardón—, amb qui freguen l'odi personal, i amb el balear Jaume Matas van constituir un fugaç i vacu *eix de la prosperitat*, nascut quan Pasqual Maragall mirava d'embarcar l'euroregió Pirineus-Mediterrània.

Ho privatitzarà tot... Com si es tractara d'un manament diví, els executius valencià i madrileny es destaquen per la

privatització de serveis públics de tota mena. El sanitari n'és el principal: Zaplana inaugura el *model Alzira* —que pren el nom de la ciutat on hi ha l'hospital de la Ribera, edificat amb diners públics però gestionat per un consorci privat—, i tant Camps com Aguirre no han fet sinó fomentar-lo. El primer, ha cedit a Ribera Salud —l'empresa integrada per Bancaixa i la CAM que, amb l'asseguradora Adeslas i les constructores Lubasa i Dragados, ja es feia càrrec del centre alzireny— el control dels nous hospitals de Torrevella, Elx, Dénia i Manises, mitjançant concessions de 30 anys. A Madrid, l'hospital Infanta Elena, de Valdemoro, ha copiat

La llei de dependència només resulta més ignorada a les Canàries

aquest sistema, i set més de creació recent en tenen un de ben semblant, encara que és l'administració pública, que escull els treballadors. Ribera Salud gestiona l'hospital de Torrejón de Ardoz i el laboratori de San Sebastián de los Reyes, que coordina sis centres.

L'accés de capital privat a l'atenció sanitària pública no ha evitat que el País Valencià i Madrid siguen a la cua als baròmetres que efectuen entitats diverses. Tampoc no ha impedit que la morositat de tots dos governs amb els proveïdors siga líder: l'executiu de Camps abona el material sanitari una mitjana de 473 dies després d'haver-lo rebut, mentre a Madrid el retard és de 206 dies. El deute valencià en aquest àmbit voreja els 600 milions d'euros, i el madrileny, els 400.

De la mateixa manera, l'aplicació de la llei de dependència hi és menys intensa que a la majoria d'autonomies. Només resulta més ignorada a les Canàries, que amb prou feines obté una nota de 0,5 sobre 10 a l'informe de l'Observatori de la Dependència (Ondep). Camps i Aguirre

Esperanza Aguirre a Elda, el propassat 23 de novembre, on va recollir el guardó a la “més ben calçada d’Espanya”; i amb el seu homòleg valencià durant la visita Ilapec a l’esvoranc que les obres del TGV van causar a Aranjuez. Era el 18 de desembre del 2008, just dos anys abans de la inauguració oficial.

hi trauen un 2, molt lluny d’algunes comunitats del seu mateix color polític, com ara la Rioja (un 8) i Galícia (un 5,5). L’Associació Estatal de Directors i Gerents de Serveis Socials, creada el 1994 i que aplega 200 professionals, apunta en la mateixa direcció.

El tacticisme frontista envers el govern espanyol ha estès la revolta a lleis com l’antitabac, que Camps i Aguirre suavitzaren en dos decrets autonòmics, tot eximint els locals de més de 100 metres de fer envans que separaren les zones de fumadors, com preveia la directriu estatal. L’executiu de Rodríguez Zapatero recorregué contra aquests decrets que aigualien l’esperit de la llei, i Leire Pajín, la nova ministra de Sanitat, Política Social i Igualtat, ha avisat que l’enduriment de la norma, previst per al 2011, evitarà interpretacions restrictives com les aplicades fins ara al País Valencià i Madrid.

...També l’ensenyament. Si Madrid va copiar de València la privatització de

la salut, en el camp educatiu l’alumna avantatjada és Aguirre. Ella va instaurar el model pel qual l’administració pública ja ha construït 51 col·legis que, un cop enllestits, han passat a ser propietat d’empreses privades per un període de 50 o 75 anys, segons el cas. Un sistema que Camps vol calcar immediatament al País Valencià i que compta amb l’entusiàstica cooperació d’alcaldes del PP. L’ajuntament que ho vulga –València ja s’hi ha ofert– només ha de cedir els terrenys. La Generalitat executarà les obres, i la gestió de l’escola serà la tradicional d’una de concertada.

De la mateixa manera que la llei antitabac, l’assignatura d’educació per a la ciutadania ha patit les tibantors de la relació de Camps i Aguirre amb Zapatero. El valencià decretava que la matèria s’impartira en llengua anglesa i la madrilena animava els pares a sol·licitar-ne l’objecció. Un boicot que ha decaigut, però que durant bastant temps va omplir moltes pàgines de diari.

Les prerrogatives als col·legis i universitats de titularitat religiosa també agermanen València i Madrid. El col·laboracionisme de Camps amb la Universitat Catòlica Sant Vicent Màrtir –un centre de l’arquebisbat de València que va gaudir de l’impuls públic en veure reconeguts uns estudis de medicina que el ministeri i el consell de coordinació universitària no havien validat– troba el

seu parió a Madrid amb decisions tan poc contemporànies com ara la de cedir terreny públic per a construir un centre de l’Opus Dei –el col·legi Alborada, a Alcalá de Henares– que segrega els alumnes segon el sexe.

Corrupció i manipulació. El cas Gürtel i el tractament desinformatiu de RTVV i RTVM, les respectives ràdios i televisions públiques, uneixen de nou ambdós gabinets, per bé que amb matisos. Si Aguirre va depurar responsabilitats només de tenir-ne coneixement, Camps ha contemporitzat tant que l’única decapitació –la de l’ex-secretari general i portaveu a les Corts, Ricardo Costa– no va arribar fins que la pressió de la direcció estatal del partit fou tan elevada que amenaçava el seu càrrec. Després d’haver-lo degradat a l’última filera de l’hemicicle, Camps ja mira de rehabilitar un Costa que ha estat nou mesos suspès de militància: només de recuperar el carnet, el president l’ha fet portaveu d’economia, el primer càrrec destacat que Costa ocupà a les Corts.

La severitat d’Aguirre amb els presumptes corruptes, en canvi, s’ha endut un conseller d’Esports i dos diputats més –Alberto López Viejo, Alberto Bosch Tejedor i Benjamín Martín Vasco, que era portaveu adjunt–, els quals van rebre presumptament 1,2 milions d’euros del cap de la trama, Francisco Correa, en

Camps és a punt de calcar la privatització de l’ensenyament que practica Aguirre

EL TEMPS

EFE

L'hospital de La Ribera, a Alzira, ha servit de model de vuit centres sanitaris construïts per Aguirre, el primer dels quals l'Infanta Elena, de Valdemoro.

contraprestació per diverses adjudicacions de què aquest va ser beneficiari. Tots tres integren avui el grup mixt de l'Assemblea madrilenya.

La *lideresa* també va liquidar Guillermo Ortega, que era l'alcalde de Majadahonda, l'epicentre madrileny de *Gürtel*, tan bon punt va esclatar el cas. Un *modus operandi* que la diferència –ací, sí– de Camps, tan implicat en l'afer que té la condició d'encausat.

Val a dir, però, que ambdós governs van actuar amb idèntica precisió a l'hora de fraccionar els contractes assignats al hòlding capitanejat per Correa, de manera que esquivaren la llei de concursos públics. I sobre tots dos plana la sospita d'un més que possible finançament il·legal: al PPCV, gràcies a la intermediació d'empresaris tan ben relacionats amb l'administració com ara Enrique Ortiz, Luis Batalla o Vicente Cotino mateix, i en el cas madrileny, a través de la fundació Fundescam. Uns indicis seriosos que prompte podrien ampliar els càrrecs que la justícia imputa a Camps.

El control estricte dels mitjans de comunicació públics ha minvat els efectes d'aquest serial entre la ciutadania, però. Tant Canal 9 com Telemadrid són exemples inequívocs de manca de pluralisme informatiu: Pedro García i Manuel Soriano, respectivament, van passar de ser

caps de premsa del president autonòmic a directors de l'ens públic. Les denúncies de l'oposició –i d'una part dels treballadors, sobretot de Telemadrid– sempre ha topat amb les evasives dels responsables polítics, que remeten a la "llibertat" de què gaudeixen els periodistes per tal de confeccionar les informacions. En realitat, però, aquests dos canals són els màxims exponents de la manca de pluralitat de tants mitjans de comunicació públics, com ho demostra el reguitzell d'opinadors clarament identificats amb el PP que hi han trobat recer. Camps i Aguirre, de fet, no han volgut aplicar a RTVV i RTVM el model de RTVE, en què el director és elegit per un mínim de dos terços del parlament, cosa que obliga al consens, i amb un mandat que ultrapassa el de la legislatura en curs.

Butxaca madrilenya. El procés de fusió de caixes instigat per Zapatero ha revolucionat el mapa financer de l'estat. De possibilitats, n'hi van haver moltes, però finalment les entitats valencianes van establir aliances que les han convertides en subjugades o en líders efímeres. Descartada la fusió Bancaixa-CAM pels recels de la segona, que volia mantenir l'autonomia respecte a València i que Camps mai no va collar, hi hagué converses en tots els sentits. Un de molt secret i que a la fi no va reeixir dibuixava un mapa diametralment oposat a l'actual: la Caixa i Bancaixa per una banda, i Caixa Catalunya i la CAM per una altra. O, cosa que hauria estat semblant: les dues principals caixes de l'estat espanyol haurien estat de capital catalano-valencià.

Res a veure amb el disseny final, en què el SIP de Bancaixa és integrat per la

Caixa Insular de Canarias, Caja Ávila, Caja Rioja, Caja Segovia, Caixa Laietana i, sobretot, Caja Madrid, que disposa d'onze representants al consell d'administració, per només sis de Bancaixa. En el cas de la CAM, en efecte, ha mantingut la seu central a Alacant i esdevé la més gran del seu SIP –que comparteix amb Cajastur, Caja Extremadura i Caja Cantabria–, però sense la potència d'una hipotètica fusió amb Caixa Catalunya, que al seu torn s'ha unit a Caixa Tarragona i Caixa Manresa. L'empresariat valencià, fonamentalment en el cas de Bancaixa, tem els efectes del trasllat del centre de decisions 350 quilòmetres cap a l'oest.

Siga com siga, alguns dels referents principals de la patronal tenen vinculacions directes amb la capital de l'estat. És el cas de qui ha estat escollit nou president de l'Associació Valenciana d'Empresaris (AVE), un important *lobby* que ara comandarà Vicente Boluda, navilier amb seu a Madrid i que va presidir el Reial Madrid durant la temporada 2008-2009. Boluda, tot siga dit, també forma part de la direcció executiva de la Cambra de Comerç de València, el nou president de la qual és José Vicente Morata, una altra persona que no dubta a lloar les polítiques geoestratègiques del PPCV, com tampoc no va fer-ho el seu etern predecessor, Arturo Viroque.

Deute valencià. El factor seu, que fa de la capital de l'estat el melic de tantes empreses, afavoreix que el deute amb relació al seu PIB autonòmic no siga ni de lluny tan elevat com el valencià, que encapçala de fa anys el rànquing. El País Valencià supera el 16%, i la mitjana de totes les comunitats no n'arriba al 10%.

Bancaixa i la CAM van negociar una fusió amb La Caixa i Caixa Catalunya

De dalt a baix i d'esquerra a dreta, sinèrgies sens fi: Ricardo Costa parla amb el vice-president primer del Consell, Vicente Rambla, en un recés parlamentari; els tres diputats madrilenys també tacats per Gürtel –Bosch Tejedor, López Viejo i Martín Vasco– han tingut més mala sort i avui integren el grup mixt. Rodrigo Rato i José Luis Olivas, presidents de Caja Madrid i Bancaja; i Vicente Boluda, ex-president del Reial Madrid, ara encapçala el lobby AVE.

El panorama torna a ser homologable, però, pel que respecta el deute municipal dels dos principals ajuntaments: si Madrid ha fet miques la tanca dels 7.000 milions –deu vegades superior al de Barcelona–, l'endeutament de València ja ultrapassa el 120% dels seus ingressos, i volta els 900 milions, també superant Barcelona. El govern estatal ha prohibit d'endeutar-se més a tots dos consistoris, que ara venen patrimoni per a realitzar alguna obra i poder pagar nòmines.

Una situació preocupant que s'estén a l'índex de desocupació. La classificació situa Andalusia i les Canàries al capdavant –el 28% de la població en edat de treballar, no té feina–, mentre el País Valencià és al tercer lloc –amb un 23,5%–, i Madrid, uns graons més avall, amb el 16%. Les comunitats valenciana i la madrilenya, en tot cas, són les que més ocupació han destruït des del 2007: el percentatge de desocupats hi ha crescut més d'un 200%.

Els advocats d'ofici valencians i madrilenys no hi consten, per bé que cobren tard i malament els serveis que presten a les seues administracions. La Generalitat els paga amb més d'un any de retard: en total, hi ha contret un deute de 4,9 milions, i hi ha 1.200 afectats. Madrid, de la seua banda, estudia de privatitzar aquest sector, atès que Aguirre acusa els ciutadans de fer-lo servir com a servei d'assessorament gratuït. De moment, ja ha externalitzat l'orientació jurídica als majors i hi impedeix l'accés als immigrants nous que no certifiquen estar en situació legal.

Amics per sempre. València va anar de bracet de Madrid en la demanda dels Jocs Olímpics del 2016, de què aspirava a esdevenir subseu de vela. Quan Aguirre fitxava Albert Boadella com a director dels teatres del Canal, Camps nomenava Gotzone Mora secretària autonòmica d'Immigració i Ciutadania. Colps

d'efecte que, de fet, s'han multiplicat: l'atleta hispanocubana Niurka Montalvo és secretària autonòmica d'Esports a València, i el professor universitari Jesús Neira ha dirigit fins fa poc l'Observatori de la Violència de Gènere madrileny.

Sinèrgies que han fet de València la *platja de Madrid* i el *port de Madrid*. Polítiques conjuntes que es remunten al 1999, quan Zaplana i Ruiz-Gallardón –amb el manxec José Bono– van acordar un trajecte de gran velocitat que el govern socialista –l'executor del 99% del traçat– va modificar per a abaratir-lo. Gallardón sempre ha aspirat que “Madrid i València siguen una ciutat contínua”, una ciutat que ara tan sols costa 95 minuts de travessar. Ni l'esvoranc per les obres del TGV a Aranjuez –on Aguirre i Camps van córrer a fotografiar-se–, no ha entrebancat l'acostament inevitable entre aquests germans bessons.

Victor Maceda